

Goede voeding voor de hond

Tekst: Ineke van Herwijnen Foto: Nel van Wijngaarden

**Voor honden is goede voeding net zo belangrijk als voor mensen.
Door goed te eten, blijf je gezond en voel je je goed.**

Wat is goede voeding? Goede voeding is die voeding die je voldoende biedt van alle voedingsstoffen die je nodig hebt, zonder dat er een teveel is aan bepaalde stoffen en zonder dat je er schadelijke stoffen mee binnenkrijgt. Laten we die drie elementen: voedingsstoffen die je nodig hebt, niet teveel en zonder schadelijke stoffen eerst eens bespreken.

Voedingsstoffen die je nodig hebt

Om een hondenlijf goed te laten werken, heeft het bepaalde voedingsstoffen nodig. Die stoffen worden gebruikt om te groeien, om het lijf

'aan de praat te houden' en om schade te herstellen. Voedingsstoffen zijn er in twee groepen: voedingsstoffen waar veel van nodig is, namelijk water, vet, koolhydraten, eiwit en waar weinig van nodig is: vitamines en mineralen.

Vet, koolhydraten en eiwit leveren ook de energie om een hondenlijf draaiend te houden.

Hoeveel van deze voedingsstoffen een hond nodig heeft, hangt af van zijn 'toestand'. Zo zal een hond die in de groei is, veel beweegt, of drachtig is steeds andere behoeften aan voedingsstoffen hebben.

Te weinig is niet goed, maar te veel ook niet

Met sommige voedingsstoffen komt het niet zo nauw hoeveel je er van binnenkrijgt. Water bijvoorbeeld, daar kan een hond best wat van

binnenkrijgen. Wat hij te veel binnenkrijgt, plast hij weer uit. Uiteindelijk echter, kan elke voedingsstof te veel worden, ook water. Meestal gaat het om andere stoffen, bijvoorbeeld om vitamines of mineralen waarvan een hond te veel van binnenkrijgt. Zijn lijf kan dat te veel op een bepaald moment niet goed meer kwijt en dan ontstaat er een vergiftiging. Dat is ook de reden waarom je niet zo maar vitamine/mineralenpreparaten aan je hond moet geven. Behalve de hoeveelheid, is ook de verhouding tussen bepaalde vitamines/mineralen belangrijk. Een te veel aan energierijke voedingsstoffen geeft ook problemen. Dat is echt een probleem van deze tijd. Een hond wordt dan te dik. Dat is slecht omdat het de spieren, gewrichten en eigenlijk het hele lijf belast, omdat het risico geeft op bepaalde ziektes en aandoeningen en omdat de hond zich gewoon minder fit en lekker voelt.

Schadelijke stoffen

Bij schadelijke stoffen denken we meestal aan 'kunstmatig'. Schadelijke stoffen kunnen tijdens het maken van eten per ongeluk erin terecht komen. Zo kan een machine die gebruikt wordt, gereinigd zijn met een schoonmaakmiddel dat is achtergebleven in de machine. Wanneer vervolgens het eten gemaakt wordt, kan dit middel onbedoeld in het eten terecht komen.

Een woord van dank

Het afgelopen jaar heeft JuAfey (www.juafey.nl) het mogelijk gemaakt om de honden in de seniorenopvang met vers vlees te voeren. Een fantastische sponsoring waar de honden enorm van hebben genoten. Zelfs de slechtste eters hebben het heerlijk gevonden. Wij willen Marja Vos van JuAfey namens de honden heel hartelijk bedanken!

Om eten een bepaald uiterlijk te geven, worden ook stoffen gebruikt. Dit kunnen natuurlijke of kunstmatige stoffen zijn. Bij hondenvoer is de aanblik (met name voor de hondenbezitter die het koopt, de hond zelf zal hier weinig waarde aan hechten) en de geur (wel erg belangrijk voor de hond!) bijvoorbeeld belangrijk. Het gebruik van 'geur-, kleur- en smaakstoffen' is in Europa aan bepaalde regels gebonden. Stoffen die aan eten worden toegevoegd moeten getest zijn op schadelijkheid, bijvoorbeeld kankerverwekkendheid. Lastig is hierbij dat sommige dieren wel reageren op toevoegingen waarop de meeste mensen en dieren niet reageren. We spreken dan over een voedselintolerantie, een (over)gevoeligheid voor een bepaalde stof. Ook 'natuurlijke' stoffen kunnen schadelijk zijn. Zo zit er in chocoladebonen het stofje 'theobromine'. Voor honden is dit een schadelijke stof. Onder andere daarom moet je voorkomen dat je hond chocolade eet. Andere voor ons 'normale' voedingswaren die voor de hond gevaarlijk kunnen zijn, zijn bijvoorbeeld druiven en rozijnen. Een andere bron van 'natuurlijke' gevaarlijke stoffen worden veroorzaakt door schimmels en bacteriën. Wanneer deze in het eten terecht komen kunnen ze (of de stoffen die ze uitscheiden) een dier ziek maken.

Goede voeding is dus niet 'zo maar iets'

Het is dus helemaal niet makkelijk om goede voeding te realiseren. Zowel mensen als honden gaan bij het verzamelen van eten af op wat beschikbaar is en wat hun zintuigen en ervaringen over dat eten zeggen. Lekker eten heeft uiteraard onze voorkeur en wat lekker is, wisselt per diersoort omdat we op andere dingen reageren en andere (voedings)behoeften hebben. Voor een hond is het belangrijk dat hij genoeg (niet te veel, niet te weinig) van alle voedingsstoffen binnenkrijgt die hij nodig heeft. Daarnaast moet hij met het eten voldoen aan bepaalde behoeften (kauwen, knagen en bezig zijn bijvoorbeeld). En moet het eten zijn tanden niet te veel beschadigen. Onze moderne huishond kunnen we op een aantal manieren voeren. We kunnen blikvoer geven of diner (brokken met gedroogde granen en groenten dat met water wordt klaargemaakt), brokken (koud of warm geperst, geëxpandeed), of vers vlees (kant en klaar, of bestaand uit 'echte karkassen, botten, vlees'). Dat is een flinke hoeveelheid aan mogelijkheden. Er bestaan dan ook veel theorieën en methoden om je

hond te voeren en daarover is veel gezegd en bediscussieerd. Helaas is de hoeveelheid goed wetenschappelijk onderzoek dat onafhankelijk is uitgevoerd (dus niet door een fabrikant) aanzienlijk kleiner. Niet makkelijk dus om te bepalen wat nu goed is! We bespreken hier een paar voor- en nadelen van diverse voedingen.

De voedingen op een rij

Hoewel het ene voer het andere niet is en ingrediënten en productieprocessen van merk tot merk veel kunnen verschillen, proberen we in onderstaande tabel toch een overzicht te geven van de verschillen tussen diverse voersoorten. De tabel houdt geen rekening met duurzaamheid of dierenwelzijn.

	Voordelen	Nadelen
Blikvoer	<ul style="list-style-type: none"> • Onderworpen aan wetgeving, waardoor op bepaalde punten (hygiëne, gebruik ingrediënten) wordt getoetst. • Wordt door veel honden smakelijk gevonden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaak relatief duur en relatief veel verpakking. • Minder schoonschuren van tanden. • Om houdbaarheid/aantrekkelijkheid te bevorderen worden vaak bepaalde stoffen toegevoegd.
Diner	<ul style="list-style-type: none"> • Onderworpen aan wetgeving, waardoor op bepaalde punten (hygiëne, gebruik ingrediënten) wordt getoetst. • Wordt door veel honden redelijk smakelijk gevonden. • Is vaak relatief goedkoop. 	<ul style="list-style-type: none"> • De gedroogde granen en groenten worden niet door alle honden goed verteerd. • Het moet eerst weken voordat het gegeven kan worden. • Om houdbaarheid/aantrekkelijkheid te bevorderen worden vaak bepaalde stoffen toegevoegd.
Brokken – koud geperst [Bij deze brokken is zetmeel soms voorbehandeld, waardoor het redelijk goed te verteren is voor de meeste honden.]	<ul style="list-style-type: none"> • Onderworpen aan wetgeving, waardoor op bepaalde punten (hygiëne, gebruik ingrediënten) wordt getoetst. • Meer behoud vitamines door lagere temperaturen. • Makkelijk om te geven. • Goed houdbaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Smakelijkheid verschilt. • Is vaak 'hap slik weg'. • Om houdbaarheid/aantrekkelijkheid te bevorderen worden vaak bepaalde stoffen toegevoegd.
Brokken – warm geperst/geëxpanseerd	<ul style="list-style-type: none"> • Onderworpen aan wetgeving, waardoor op bepaalde punten (hygiëne, gebruik ingrediënten) wordt getoetst. • Verhitting gaat bacteriën/ schimmels en sommige natuurlijke schadelijke stoffen tegen. Het maakt zetmeel beter verteerbaar. • Makkelijk om te geven. • Goed houdbaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door proces soms minder vitamines en minder goede kwaliteit vetten. • Smakelijkheid verschilt. • Is vaak 'hap slik weg'. • Om houdbaarheid/aantrekkelijkheid te bevorderen worden vaak bepaalde stoffen toegevoegd.
Vers vlees – zelf klaargemaakt	<ul style="list-style-type: none"> • Hond is er langer mee bezig dan 'hap slik weg'. • Gebruik gebit en kauwspieren groter. • Zelf maken kan leuk gevonden worden door de eigenaar (zorgen voor de hond). • Minder kans op per ongeluk toegevoegde schadelijke stoffen. • Natuurlijk, geen additieven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed uitbalanceren vraagt kennis en inzet. • Samenstelling dierlijke producten niet altijd voldoende bekend voor samenstellen goede voeding. • Hoger risico op besmetting met bijvoorbeeld schadelijke bacteriën voor mensen nabij dier.
Vers vlees – kant en klaar	<ul style="list-style-type: none"> • Onderworpen aan wetgeving, waardoor op bepaalde punten (hygiëne, gebruik ingrediënten) wordt getoetst. • Minder kans op per ongeluk toegevoegde schadelijke stoffen. • Natuurlijk, geen additieven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Is wat meer 'gedoe' in klaarmaken dan sommige andere voeders ivm ontdoeien.

Kijk goed naar de hond

Het is dus niet makkelijk om het goed te doen voor je hond. Als je een bepaalde voeding aan je hond geeft, kijk dan eerlijk en goed naar hoe de hond het op die voeding doet. Is hij fit en gezond, heeft hij energie om dingen te ondernemen? Drinkt hij niet te veel? Is zijn vacht goed, zijn zijn tanden schoon en sterk? Is zijn plas en ontlasting goed? Eet hij met smaak zijn eten op? Is hij niet te dik of dun (aan het worden)? Helaas zegt dit niet alles, maar het zegt wel iets. Luister objectief maar met een kritisch oor naar wat deskundigen over ontwikkelingen en voer zeggen, maar bedenk dat zij belangen kunnen hebben die een objectief oordeel in de weg kunnen staan.

Leuk voor de hond

Tekst: Lois Kramer Foto's: Sieneke Groenman

Het kan u niet ontgaan zijn, dit jaar bestaat de Hondenbescherming honderd jaar. Op pagina 3 kunt u lezen dat we voor u een mooi cadeau hebben geregeld. Uiteraard vergeten we echter ook de honden niet! Zo krijgen de honden in onze de seniorenopvang hondentaart van ons aangeboden. Wilt u uw eigen hond, of de hond van een kennis daarmee ook verrassen? Hieronder vindt u het recept.

Let op! Af en toe iets lekkers voor de hond kan natuurlijk geen kwaad. Voeding moet echter over het geheel uitgebalanceerd zijn om te veel of tekorten te voorkomen. Houdt daar rekening mee als u uw hond deze, of andere lekkernijen voorziet. Lees meer over voeding voor de hond in het artikel op de pagina's hiervoor.

Tijd voor taart

Recept voor hondentaart

Dit heeft u nodig:

- 200 gram scharrelkippengehakt zonder bot
- 250 gram gekookte zilvervriesrijst
- 250 gram sperziebonen
- 125 gram volkoren meel, tarwemeel of havermout
- 2 teentjes knoflook
- 1 scharrelei
- ½ lepel bakpoeder

Zo maakt u de taart:

Meng alle ingrediënten goed met elkaar en zorg dat de springvorm goed is ingevet. Verwarm de oven tien minuten voor op 175 °C. Bak de taart één uur op 175 °C. Laat de taart na het bakken goed afkoelen. Eventueel kunt u kwark als 'slagroom' op de taart doen. Snijd puntjes van de taart af en geeft deze los van elkaar als er meerdere honden zijn. Voorkom geruzie over iets lekkers.

Hondensnack

Wilt u liever bepaalde ingrediënten uit het voorgaande recept niet aan uw hond geven? Vindt u het wel leuk de hond eens op iets bijzonders te trakteren? Dan is het wellicht leuk om onderstaande hondensnack te maken.

Dit heeft u nodig:

- 250 of 500 gram mager scharrelrundvlees.

Zo maakt u de snack:

Snijd het vlees in stukjes van ongeveer een vierkante centimeter. Leg deze op een met bakpapier beklede bakplaat met ongeveer vijf centimeter tussenruimte. Zet de plaat in de (koude) oven en zet de oven aan op 150 °C. Bak de stukjes één uur op deze temperatuur in de oven. Zet daarna de temperatuur op 100 °C en zet de deur van de oven een beetje open. Zo laat u de stukjes vlees nog twee uur drogen. Laat ze daarna afkoelen. Bewaar ze luchtdicht en u heeft een aantal heerlijke snoepjes voor uw hond!

Is uw hond allergisch?

Dan kunt u dit laatste 'recept' ook maken met een vleessoort waarop uw hond niet reageert.

